

"Štajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročimo velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krone, za pol in tret leta razmerno; z Nemojo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; a drugo inozemstvo se iznosi naročino z oziroma na visokost postavite. Naročino je plačati naprej. Posamezne novitete se prodajajo po 6 vin.

Dobrodošlo in upravljivo se nahajata v fuji, gledališko poslovju stev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrata.

Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorni. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena prizorno zniža.

Stev. 30.

V Ptiju v nedeljo dne 28. julija 1907.

VIII. letnik.

Nekaznovane laži.

"Štajerc" ima namen, da pojasni ljubljivo delo hujskajočih duhovnikov in advokatov ter potrebu sporazumnega nastopanja z Nemci. (V Malik v. 16. seji drž. zborna).

Povedali smo že svojim čitateljem, da je Benkovič iz Brežic hud na nas. Iu z Benkovičem so seveda vsi poslanci novopečene "metke zvezze" z nami nezadovoljni. Zato so vodili ti gospodje v državnem zboru "interpelacijo" proti "Štajercu", ki je seveda polna v obrekovanju. Zadnji bili, ko bi se zanimali te "interpelacije" razjedili. Ne, prijatelji, da zdravje nam je preljubo, da bi si ga popustili zaradi enega Benkoviča ali Pišeka ali Korošca... Poslanec Malik je podelil Benkoviču njegovo "zvezzo" tiste klofute, ki jih zaslужijo vse neklerikalno časopisje po Avstriji se zemja s tem ter obsoja neosnovane, grde laži ob ljudi, ki zamenjavajo i državno zbornico s neklerikalnimi shodi...

Mi se le veselimo, da je državna zbornica skrat izvedela, kaj je "Štajerc" in kakšni namen da ima. Povedati pa tudi hočemo, kaj so kakšni so ter kakšne namene imajo tisti dnevi, ki "interpelirajo" zaradi "Štajerca" v državnih zbornicah in ki lažejo nekaznovano pot skrito poslanške imunitete. Dr. Benkovič, kaj se jezi mož na nas in kaj je sploh doslej v svetu naredil? — "Marburger Zeitung" od in je m. piše o Benkoviču m. dr. tako-le:

"Ta mladi človek, ki se ne razume resnobe življenja in ki je bil voljen za poslanca po milosti farjev, katerim se je zapisal z dušo in telesom, uresničil je prezzo hujskanje. To komaj 20 letov mož ni storil v svojem življenju se ničesar razven hujskanja proti nemškim uradnikom... Benkovič se na nekem shodu ponatal, da je v svoji mladini krave pasel. O, ko bi si nikdar od njega tako sovražnega nemškega jezika priucil, — pasil bi v splošni blagor še danes krave in svinje in v breziskem okraju bi ne bilo tega grdega hujskanca..."

Tako sodijo nemški listi o Benkoviču. Zato ne mož jezi. Benkovič se tudi jezi, ker smo mu faktir dokazali, da je računal za 6 pisanih listov 3.60 in 4.60 K. Benkovič se jezi, ker se na je očitalo, da v aferi Vistarini nima čednih listov. Benkovič se jezi, ker se ga predobro pozna.

Benkovič se jezi, ker — je "Štajerc" nevstršeno zobe pokazal, ko so hoteli gospodje kmetu kožo čez ušesa potegniti.

In Benkovičovi prijatelji, — no, vzrokov imajo dovolj, da niso naši prijatelji. Kar izbaja "Štajerc", so bili ti ljudje zaradi obrekovanja in častikraje obsojeni na skupno 10 mesecov in 9 dni ječe ter 1.800 kron globe. Korošec je bil opetovano obsojen (na zapor 6 tednov itd) zaradi nezramnega obrekovanja in bil bi še večkrat kašo pihal, ko bi ne imel "stromane," ki so hodili ranj po kostanj v cegen...

Ti naši ljubki, sladki prijatelji so torej zaradi "Štajerca" v državnem zboru "interpelirali". Kaj so porekli možakarji? Lagali so, da "Štajerc" napada "cele slovenskega prebivalstva". Motite se fantje! Mi "napadamo" po polnoma opravičeno le pijavke tega slovenskega prebivalstva, le tiste pravaške advokate, ki so "veliki Slovenci", da zamorejo svoje "sobrate" izkorisčati in odirati na vse pretege. Mi "napadamo" le tiste brezvestne farje, ki so napravili iz božje hiše "hram morilcev". Tako stoji stvar in to bi bilo treba povedati v državni zbornici! Lagali so ti ljudje nadalje, da imenujemo slovensko inteligenco "prvake". Ne, Benkovič, Korošec, Pišek in tovarši so "prvaki", ali po inteligenci ravno ne dišijo preveč. Slovenska "inteligencia", slovensko izobraženstvo je v naprednih vrstah! Pišek — Bog se vsmili, Pišek naj bode "intelligentne"? Korošec je menda zato "intelligenten", ker je trgal dolgo hlače po seminarju in je postal "dohtar" le po milosti predobrega našega knezoškofa? In Benkovičova "inteligencia" obstoji iz železnega čela, katerim napada postene ljudi... Lagali so klerikalni "zvezarji" nadalje, da "zlorabljali" "Štajerc" tiskovno svobodo pod protekcijo oblasti. Gospodje! Poglejte v zrcalo in sramujte se svojih laži! Vi klerikalci pač zlorabljate, pa ne samo tiskovno svobodo, temveč tudi vero, cerkev, prižnico in spovednico! Interpelirajte, da se danes raz spodnejštejterskih prižnic ne sliši božje besede, temveč le kletev, hujskanje in laž! In oblast, — ta oblast je bila vedno na vaši strani. Kar so drugi listi prinašali, bilo je pri nas zaplenjeno in ko bi

nega članka izvemo, da v Belgiji in Luksemburgu (čisto katoliški državi!) ne smejo biti voljeni oni duhovniki, ki dobivajo plače iz državnih denarjev; na Italijanskem se ne smejo voliti vsi oni duhovniki, ki se pečajo z dušnim pastirstvom in cerkvenimi jurisdikcijskimi posli, nadalje njih namestniki ter člani — kapiteljev. Tudi na Španskem so duhovniki od parlementa (državne zbornice) izključeni in slične dolobne najdemo i na Švicarskem. Na Angleskem sledi vstopu v duhovniško službo izguba sedeža v zbornici. In celo v svobodni Ameriki najdemo v posameznih državah take dolobne.

Prelat Heimer pravi nadalje, da bi bilo v interesu duhovščine, da se ne poteguje brez povsem vaznih vzrokov za sedež v zbornici. Umevno je, da izgubi duhovnik zaupanje, ako se ne nahaja skozi daljši čas med svojimi farani. Naravnost se lahko reče, da se ne potegujejo za poslanške sedeže najboljši duhovniki in takci duhovniki hočejo priti do službe, ki jim prinasa obilo časti iu dohodkov.

Visoki cerkveni knezi in učenjaki pa so tudi že opetovano naglašali; da se duhovniki v političnem življenu v velikih mestih z vsemi zapletivostmi ne držijo predpisov, ki jih bi morali vpoštovati. Gotova je ta resnica!

mi v tonu "Mira", "Straže" ali "Gospodarja" pisali, izhajali bi na netiskanem belem papirju, ker bi nam glavarstvo niti enega stavka ne dovolilo...

Tako so lagali! Ali kakšni namen je imela ta laž Benkovičeve kompanije? Na koncu "interpelacije" čitamo te namene. Možakarji hočejo — novo postavo, ker se jim "Štajerc" ne dopade. Boge, kakšna naj bi bila ta postava. Ko bi šlo po glavici mladega tega advokata, bi se glasila tako-le: § 1. "Štajerc" ne sme nicesar o Benko-Crenkoviču pisati. — § 2. "Štajerc" ne sme iziditi, predno mu to dovolijo kaplan Korošec, monsignore Podgorc in kaplan Lampe. — § 3. "Štajerc" sme prinašati le litanijske Davidoje psalme in "Domove", "pildke". — § 4. "Štajerc" mora biti oficielno glasilo prvaških tatinskih županov. — § 5. Glavni urednik "Štajerca" postane Korošcova Ida ali pa Kraljeva Mica. itd.

Ali brez čale! Benkovič noče pred — prototnika. Tega se bojijo prvaki kot hudič križa. Porotnikov se bojijo, dokaza resnice za naše trditve se bojijo in zato — interpelirajo...

Mi pa se zahvaljujemo "zvezarjem" za zavavo in veselje, ki so ga nam pripravili s svojo interpelacijo. Obljubujemo, da bodemo od zdaj naprej še — huje bičali pijavke ljudstva in hujskache, katerih namen je, poneumiti narod in nasiliti svojo malho... Na svidjenje pri Filipih.

Politični pregled.

Državni zbor, 15. seja je nadaljevala veliko politično debato o proračunskem provizorju. Goracil so posebno klicali dr. Major (krščanski socialec), posl. dr. Krek (slovenski klerikalec) in za njim ministrski predsednik baron Beck. Pečal se je v pametnih besedah s prestolnim govorom in razjaznil namene vlade. Zanimive podatke je dal glede narodnostnega vprašanja in glede preosnove politične uprave. "Varstvo osebnega življenja delnjočih, varstvo mladine pred telesnim in dušnim prepadom, varstvo odraslenih pri delu, varstvo starčkov pred revščino, varstvo družine, v kateri naj se ponovijo garancije za zdravje in naravno čistost, — to so naloge, ki jih ima država urešniti; kajti ljudska moč je bojna moč, katera jamči sele za notranje in zunanje varstvo". Baron Beck je omenil da se ima izzdati delavsko zavarovanje in vpeljati zavarovanje za starost ter onemogočlost. To zadnjo pa se ima razširiti na vse sloje delavnega ljudstva. Ministerski predsednik je govoril tudi o pogodbi z Ogrsko in povedal, da je načrt te pogodbe že skoraj gotov in obljubil, da ne bude plačala Avstrija previsoke cene za pogodbo. Baronu Becku se je burno odobravalo. — Posl. Laginja (Hrvat) je govoril o gospodarskih razmerah v Dalmaciji. — Posl. Stapinski (Poljak) je našel zahteve poljskega ljudstva v svojem materinem jeziku. — Posl. Pantz je popisal težave kmetijstva v planinskih deželah in rekel, da mora to kmetijstvo poginiti, ako se mu izdatno ne pomaga. Nadalje so še govorili posl. Gentili, Glabinski in German. Nato se je seja po raznih vprašanjih zaključila. — 16. seja

Duhovniki kot poslanci.

V listu "Bauernbündler" čitamo sledeči zelo podrobni članek:

Pred nekaj leti predlagal je nadceremonijski mojster v bavarskem dvoru, grof Karl Moy, v prvi bavarski skupnosti izključivo vseh duhovnikov od politične volilne skupnosti. Ta visoki konservativni (klerikalni) dostojanstvenik je v temeljeval svoj predlog s tem, da skozi daje vse duhovništvo s politiko in volilnimi zadevami duševnemu poslu, zlasti pa stanovskim dolžnostim duševnega pastirja. Kdor deluje na prižnici, v spovednici ali v skupnosti, naj se drži koliko mogoče daleč od političnega planja. Dušna skrb se v velikem delu leta zanemarja, natevam, da se duhovniki s politiko pečajo, katero pa, ker primanjkuje predizobrazbe, le slabco v površju ravnajo. Ako pa stojijo duhovniki še v nasprotniških skupinah, doživijo se neprijetni prizori, da se med seboj utrije, po časnikih prepirajo, da vpliva to slabco na delje in pelje celo do tožb...

Pričineno kakor grof Moy izrekel se je v listu "Archiv für katholische Kirchenrecht" (1904, Mainz) katoliški poslat dr. Franc Heimer. Iz njegovega učen-

je trajala 8 ur in je govorilo 9 govornikov o proračunskem provizorju. Posl. Tomaček (soc. dem.) je govoril o vsem mogočem, kar bi bilo dobro za Čeho. Posl. Kolovrat (nemški agrarec) se je popečal najprve z avstro-ogrsko banko. Ogri potrebujejo iz te banke veliko več kredita nego mi. Vsled tega se je moral obresti zvišati in te zvišane obreste plačuje avstrijska industrija ter trgovstvo. Vlada mora napraviti enkrat mejo med našimi in ogrskimi interesi. Govoril je še nadalj v izbornih besedah o vsem tem, kar je za avstrijske kmetske škodljivega v pogodbi. — Posl. Lewicki (Rusin) je razjasnil razmerje Rusinov v vladi in zbornici. Po govoru poslanca in češkega voditelja Kramarja, med katerim je prišlo do raznih medklivov, govoril je še češki agrarec Prašek glede kmetskih potreboščin. Potem je govoril posl. Malik in omenil potrebo zgradbe novega poslopja v Lipnici, nadalje državnega mosta čez dravo v Mariboru in konečno se je pečal z gonjo proti „Štajercu“. (Glej članek v današnjih „Novicah“!). Po nekaterih manjših govorih je predsednik sejo zaključil. — 17. seja je prinesla razne govore, ki so se pečali z narodnim vprašanjem. Zanimiv pa je bil govor češkega učenjaka prof. Masaryka. Posebno ojsto je napadel Mesaryk klerikalce, ki delajo, kakor da bi imeli patent na krščanstvo. To je le „gostilniško krščanstvo“! — V 18. seji se je dokončala razprava proračunskega provizorija v drugem in tretjem branju. Zanimiv je bil v razpravi 3 ure trajajoči govor soc. dem. Schuhmeierja. Potreboščine države so naredile 6 krat, število prebivalstva pa se je le podvojilo. Kaj da država delavnemu ljudstvu za velikanska bremena, ki mu jih nalaga? Orožnika, davkarja, vojaka in eksekutarja. Za vojaštvo plača država 339 milijonov, za šolo pa le 6! Država bi morala prevzeti ljudsko šolo itd. Med govorom posl. Padour je prišlo do burnih prizorov. Posl. Myslivec je opoval agrarce z besedo „špiceljni“. Ti so ga napadli; čulo se je klice „pes“, „svinja“ itd. in kmalu bi se stepili. Pri glasovanju se je sprejel proračunski provizorij z veliko večino. — 19. seja. Na tej seji se je vršila končna volitev predsedstva. Seja je razpravljala potem o načrtu glede trgovskih razmer s Turčijo, ki se je tudi sprejel. Nadalje se je še razpravljalo o kovanju 100 kronskih zlatov.

Podaljšanje trozvez. Kakor znano, stoji avstro-ogrška država v tesni politični zvezi z Nemčijo in Italijo. Ta „trozvez“ (Dreibund) traja zdaj že 30 let in je pač velikanskega pomena, ker je jamstvo za evropski mir. Zdaj se je ta zopet ponovila in to do 8. junija 1914.

Kmetijski shod avstrijskih planinskih dežel se bode vršil tudi letos in to v pri polovici meseca septembra v enem mestu Štajerske. Obravnalo se bode zlasti glede servitutov in vprašanja kmetskih poslov.

Srbске domišljije. Vodja agrarne centrale vitez Hohenblum piše: Telegram od 17. t. m. iz Belegografa poroča, da sta se Avstro-Ogrska in Srbska glede živinskega vprašanja sporazumieli in to na slediči podlagi: Avstro-Ogrska je baje dovolila uvoz 30 milijonov kil svinjskega mesa iz Srbske in to vkljub temu, da vlada na Srbskem skoraj nepretrgano svinjska kuga ter vranični prisad (Milzbrand), vsled katerega je umrlo tudi prinas v zadnjem času toliko ljudi. Baje sta se obe državi tudi glede uvoza goveje živine sporazumieli. Ne vemo, ali je to vse resnica. Ali na vsak način so to predzrne želje gospodov Srbov, ki se ne bodo uresničile. Ako bi agrarna zveza državnozborskih pošlancev, ki šteje danes 263 mož, tako pogodbo sprejela, potem ne velja nič. Naše kmetijstvo in gozdarstvo stavi tako visoke nade na agrarno gibanje in upajmo, da se te nade uresničijo. Balkanske dežele naj obdržijo svoje okuženo meso same.

Odstavljeni cesar. Odkar je končala rusko-japonska vojna, pridobivali so si Japonci vedno večji vpliv v Koreji. Prvi japonski uradnik v Koreji je marki Ito. V imenu svoje vlade je ta že novembra meseca lanskega leta zahteval od korejskega cesarja Yi Höng razne politične spremembe, ki bi pokopal zadnje ostanke neodvisnosti korejskega cesarstva. Yi Höng se je branil to pogodbo podpisati. Zdaj so ga Japonci odstavili od vlade in nadomestili z drugim „cesarjem“, ki bode seveda ravnotako le igračka v

roki japonske vlade. V glavnem korejskem mestu Söul je prišlo vsled tega do hudih bojev in je bilo tudi precej oseb pobitih. Ali doslej so ostali Japonci zmagovalci.

Dopisi.

Žusem. Pretekli četrtek je visel zopet plakat na vhodu v fabriko kopitov v Loki; plakat je zopet oznanjeval pikantne dogodbine industrijske učiteljice gospe Rošker in župnika Šebatovega Tonata ter učiteljice Karle. Nadučitelj Rošker, znani požiralec Nemcev in sovražnik nemščine, rabil je pač nemški jezik, ko je prosil za orožnike, da se odstrani usodopolni plakat. Imel je celo izberi finih žag in tako se mu je posrečilo, da odstrani plakat. Menda ga bode shranil v svoji sobi, kajti plakat je pač v čast njegovemu prijatelju župniku in sploh učiteljstvu. Kot storilca se je obdožilo preje nekega mladega, ponižuega delavca in se je poklical istega tudi pred sodnijo; ali tam se mu ni moglo ničesar dokazati. Prejšna šolska služabnica Zofija Tašker je našla svoj čas pismo, ki ga je pisal Šebatov Tona učiteljici in ki je imelo prav čudno vsebino, ter je stvar razglasila. Tožil jo vkljub temu nikdo ni. Čudno to — ali pa se gospoda dokaza rencije bojni! Še par besed nadučitelju Roškarju! V času vašega tukajšnjega bivanja postal je vse kmetsko prebivalstvo vam nasprotno, inteligentni prebivalci pa vas sploh ne marajo. Uspehi vašega delovanja kot učitelj so presneto mali. Kaj vas torej drži v našem kraju? Ali pozabite vedno na dogodek glede puncto puncti? Sicer dobivate zdaj v fabriki poceni les, odkar se vam ne pusti drače nabirati. Res, glede dobave lesa ste celi modrijan. Ali ste nadalje pozabili, kako so bili ljudje razburjeni, ko vas je Šebatov Tona pri zadnjih občinskih volitvah za kandidata proglašil? Celo najbolj zaslepljeni farski podrepniki so se temu uprli. Kaj vas torej drži tukaj? Glejte, da se izgubite od nas. Mi vam privoščimo, da avanzirate, kajti z vašim avanziranjem se bodo menda — škandali v naši občini nehali.. .

Šentilj pri Špilfetu. Celo malo kedaj prinese naš ljubi „Štajerc“ od našega kraja kateri glas. In zakaj? Ljudje so pri St. Ilju od mnogih prvaško-klerikalnih potepačev tako našuntani, da je strah. Imamo sicer nemško šolo, svojo pošteno krčmo, „vorschusko“, bukovarno i. t. d. A klerikalni agitatorji odvračajo svoje in tudi naše ljudi od vsega, kar ni klerikalno. Najhujši agitator ki po dnevi in po noči nima božjega miru, je naš kaplan Jaka. Če so kje katere volitve, hitro teče okoli po bregih in dolinala za volitvami, ko lisica za kurami. Ni torej čudno, da se v naši fari volitve ne vršijo boljše! Ta kaplan pa pri svojem letanju tudi ne pozabi na zaljubljena svoja dekleta, ki jih ima celi „pantelec“. Fajmoštri pravi doma, da gre samo agitirat poleg tega pa ga srce zaljubljeno vleče le tudi k „pridnim“ deklinam. Bomo ti še enkrat posvetili, da se ti bo zasvetilo; veš Jake? Drugi takšni nemirnež je tisti dolgopeti fantalin v Sevnici. On je še le zdivjan, kadar so kje volitve ali kaj takega. Zadnjič je ta fant Roškarja, znanega „parade-kmeta“ pozdigoval v nebess, a o našem Seneckovitschu je trosil toliko laži, da je bilo strah. To človeče, ki sliši na ime Žebot, tuhta s kanoplom in trebušastim fajmoštom dopisev v klerikalne cunje „Gospodarja“, „Fihposa“ itd. Tam čveka in laže take reči, da se vsakemu našemu poštenjaku studijo. Po nedeljah, ko pridere v Šentilj, leti naprej na pošto, kjer kraljuje tisti šaljivi Jaka, ki mu bomo tudi skoro pokazali, kaj se pravi na cesarski pošti nemški jezik zamenjati. Tam nabaše ta fant celo grmodno klerikalnih časnikov; s temi pa teče po fari od hiše do hiše. On je tudi tisti ki hodi z kaplano Korošcem v Mariboru okoli pridigovati na klerikalne shode. Rad se poštema, da je že celo „spodnje Štajersko“ videl in pridal edino zvezljavne klerikalne prvaške resnice. Vendar posebne sreče pa nima pri svojih pridigah in romanju, ker nobena boljša deklina v drugih krajih ga ne mara; drugače bi on ne ziral in se ne drl tako pa vse pretege za domaćimi Šentiljskimi deklinami. Postal je zaljubljen ta kaplan, zaljubljen do ušes. Poleg teh dveh je že posbeno nadut novopečeni predstojnik Tolar. On

se v časih hlini proti našim kakor lisica, a mi ga dobro poznamo. Veš Tolar, ali Taler, dolgo ne boš več naš „rihtar“, to ti povemo za komate tvoje uše. Letos si naši klerikalci upajo pripraviti tako „Sokolsko menažerijo“ in lani, ker je lani Celcerjov petelin na kupi gnaj prepeval, da je veselica slabu izpala in da imeli klerikalci več dolga kot dobička. Drugkrat bomo pa v Štajercu posvetili malo bolj je fajmoštru; pa tudi poštnemu Jakecu in klenkalnemu mesarju Celcerju in še drugim, ki zslužijo. Srečno!

št. Ema pri Pristovi. Komi Anton Faj je bil v zadnjem času s Pristovskimi fanti v veliki jezi; zato je tudi zmerom svoj samokres uvozil. Ker tega ni bil navajen, in se je dne 15. žnjam v gostilni Vehovarja igral in ker je misil da to se ne sproži lahko, je poskušal. Revolver poči in zadene 8 letno hčerko Zofij Vehovar v glavo, tako da je sirota v 2 urah umrla. Starši strašno žalujejo, tudi cela fara in daleči, ker je dekle kot zelo prijazno in pridobiveno bilo. Komi je bil sicer takoj ponos naorožnikov odgnan, sodnija ga je pa že dan dan spustila. 6 tednov poprej se je skor ednaki slučaj zgodil. 15 letni Zolger fanta Droneniku eno pistolo hotel prodati. Pistola se ni ročna sprožila in na enkrat se pa je sprožila in zadene Dronenika v lici. Ta je bil težko ranjen in se mu bode svoje žive dni ravnala na licu poznala. Orožnega lista ni nobeden imel. Bi bilo tako dobro, če bi se takšni fantlini zavoljo nošnje samokresov kontrolirati smeli, česar pa postava ne dopusti. Seveda se je kakšna nesreča zgodi, je že prepozno.

Iz Leskovca. (Najnovejše novice o župniku Kralju in njegovi Mici.) Sedaj ko je minila svetinja je začel naš fajmošter spet hoditi po svojih starih grešnih potah; ko smo ga v zadnjih dopisih malo opisali in mu njegove grehe in slabosti na dan prinesli ter mu tudi objektibili, da se imamo dovolj gradiva za njega, se je možakar res malo poboljšal, pa žali Bog, te je trajalo samo par tednov pred sv. birmo. Ta čas je služil vsak dan sv. mašo ob določeni urini in tudi druge svoje dolžnosti je v redu opravljal, tudi svojo Mico redkeje obiskoval; misil smo toraj, da se je res popolnoma poboljšal, pa smo se grozno varali. Komaj so-mil. gospod knežoskok odmaknili pete od nas, postal je naš fajmošter spet starci grešnik, kakor je bil poprej in še večji. Naš fajmošter oznanil navadno da se bodo sv. maše služile po tednu ob 6. urini, sedaj pa ga poglejmo kdaj je pri njem šesta ura. Ljudje pridejo navadno o omenjeni uri i. ob šestih, seveda fajmošter še takrat sladko spi, ljudje čakajo do 7. ure včasih še imajo čas dalje, so prišli slučaji celo do 1/4 9 ure. Potem še le prihrumi ta častitljivi gospodek v cerkev; seveda potoma v cerkev in iz cerkev, da ga ima kaj vprašati, se raztognoti nad njim, začne ga zmerjati in preklinjati da je groza Kraljčič, ali znaš Ti drugo cerkveno zapoved, da se more služba božja spodobno opraviti? Skozi Ti od oltarja ministra ali koga drugače za tele, bik, buša in še z drugimi takimi imeni pa je, ali je taka maša kaj vredna? Vsak otrok lahko sprevidi, da ne. Pojdimo sedaj dalje k drugemu. V nedeljo dne 14. t. m. se je peljal naš fajmošter na novo mašo v Višnico na Hrvatsko, kjer so ga menda najbolje rabili; seveda brez njega bi ne mogli opraviti, doma pa je opustil večernice. Ne vemo ali je šel res zavoljo evo Mice, kajti ko se je tje peljal, bili so na vom samo trije: on, njegova tašča in ena drugi gospod, a nazaj je pripeljal proti večeru ponosno svojo Mico in sicer v assistenci, na eni strani je sedela lepa Mica, na drugi tašča a on kot mogoci kralj na sredi. Ni ga toraj na noben način mikalo tje nova maša, pač pa njegova debela Mica, ktera je tudi iz Brezovca po njihovem dogovoru tje priklestila. Kralj kaj še vendar vse počenjal — ? V torek popoldne ga že vidimo iti vsega zamišljenega po njegovosti starci poti v Brezovec k svoji Mici, ktera je odšla en dan poprej. Ostal je tam do sobote. Ali se spodbudi to za katoliškega duhovnika? Celi teden nimamo v farni cerkvi svete maše. Ljudje pridejo v cerkev ob določeni uri in žalostni odhajajo; nekateri godrnjajo, drugi preklinjajo in tako se delajo po svoji krvidi Kralj, greh, pa vse to zavoljo Tvoje Mice, ker po celi teden pri njej stojí,

Te to bo se zapisalo na Tvojo kosmato že nekaj pogabljeno dušo, če je še kje kazen božja in kero Ti malo veruješ. Farani se pa opomijete, če imate namen za svoje rajnike kaj obred storiti, budi si kako mašo ali kaj druga, nesite rajši v sosedne župnije kjer se sv. maš, ktere ozančiš za celi teden in si potem eden po štiri dni v Brezovcu, mogoče je izjavljata se svojo Mico? No to so lepe maše, more našim rajnim kaj malo koristijo. Tebi si za maše ni, ampak za denar, kterega vedno budi rabiš za svoj grad in za svojo lepo Mico. Izjavljaj zdaj Te še pa nekaj vprašamo, kam si spravil tiste kamnate türstoke, ki so bili staj na cerkveni hiši, nisi njih odpeljal v svoj gradič, moreš dokazati da ne, ali se drva in pripnjeni hosti sekajo samo za farovž ali ali za Tvojo Mico v Brezovec? Še nekaj, oti od nekdajnega rajnega konzuma si prodal tako dobro, smo videli kako se je svojemu bogoru Reicherju na voz nalagal. Že mnogo daleč vridno imamo da bi Ti njih našeli pa za sedaj sodosti, drugikrat pa bomo segnili še dalje in v Tvojo vzorno življenje in popisali celo gospodino od Tebe. Čakaj ticek enkrat boš se nati Ti vjel v kletko iz ktere več ne uideš. Na, Tebi pa svetujemo ne hodi tako pogosto na Leskovec čerjavno najraši prideš ponoči, Kralj Ti ne grejajna s vojedekle katerim sicer ni dosti zamejš, ker se družina navadno ravna po gospodarju. Ni se spodobi, da Tvoje dekle na štali spijo se po cele noči z fanti zabavljajo, kar Ti niko dokažeš, če si Ti tako slep da ne vidiš niti nočes videti. Siliš tudi vedno za zidanje novih štal, ker pa kakor se vidi Ti manjka denarja, obrni se do Perkovega Jožeka, kteri navadno vsaki večer pri Tvoji deviški Bariki bo gotovo tudi kaj pripomogel, saj je dosti takih uric vžival na Tvojih štalah. Dosti do videnja.

Več faranov.

Rogaška Slatina. Naša kmetijska podružnica zboruje v nedeljo dne 28. julija ob 3. uri popoldan v hotelu „pri pošti“ na Slatinici. Pri tej priliki se vrši slovesna izročitev srebrne medalje c. kr. km. družbe g. direktorju Jožefu Simoniču v Rogatcu in častnega diploma imenovanemu g. direktorju Führkerju v Kostrivnici. Ne samo popisovali posamezne zasluge imenovanih gospodov, ker iste so itak vsakemu za napredek metenim kmetu dobro znane. Omenim le, da si g. direktor Jožef Simony kot dolgoletni okrajni zadevnik, kot stari in jako marljivi odbornik naših kmetijske podružnice pridobil izvanredno nazaj za kmetijstvo. Istopak si je g. direktor Führker, kot vzgleden oskrbnik dr. Gotscherjevega neposelstva v Kostrivnici, tudi kot dolgoletni odbornik km. podružnice, kakor kot nevstrasheni zastopnik kmečkih interesov v okrajnem zastopniku zasluga za naše kmetijstvo nabral. Osrednji odbor c. kr. kmet. družbe v Gradcu ni mogel zadivo delo naše podružnice primernejše ceniti, hkrat da je dva naših veteranov na polju kmetijstva odlikoval. Naše prisrčne čestitke odlikovanemu gospodom in istotako izvanredno marljivim podružnicimi. Današnji dan (nedelja 28. julija) pa naj ne bo praznik za vse kmete obširnega podružničnega okoliša; bo nam naj vsem v spodobido. Poprimimo se vsi brez strankarskih posnemkov kot kmetje kmečkega napredka! Ako so nam naši otroci ljubi, delajmo na to, da bodo dobili veselje do zemlje na kateri je tekla njih nobel, poslimo se pridno različnih sredstev za gospodarski izboljšek, udeležimo se kmetijskih skrovovanj, pristopimo kot udje h kmet. podružnici (letnina 3 krone) dobili bomo dober časopis, poslimo te nauke, poboljšajmo si naše travnike, omimo jih z drinažami, gnojimo jih, snažimo i brano travnike, osnažimo in v globimo potoke in jarke, bodimo previdni s hlevskim gnojem, omimo naš ponos tudi gnojišču, skladajmo tam, pravilno gnoj, da ne izginejo iz njega najboljše novi, sadimo na primerni kraj, pravilno in dobro učimo drevje itd. Naši otroci bodo vse to zadevali in v veseljem se bodo gospodarjev naših jednik pripravljali za bodočega gospodarja. K spredaj omenjenem zborovanju ste vsi zavedni imate prisrčno povabljeni. — Andrej Drotzenik, imet in ud km. podružnice.

Iz Črešnic-Dramelj. Ker župnik Franc Ogrizek razglasa, kako dobro je on čez dopis od 9. junija v popravku od 30. junija nesrenico dokazal, zatoraj blagovolite, g. urednik, to-le na-

kratko sprejeti: 1.) Ogrizek pravi, da je od leta 1899 z občino mir imel, kaj pa poprej od leta 1895 do 99? Takrat so pa baje farani vino, meso in sadje „kradli“ in bili iz prižnice in po časniki kot taki razglašeni ter sodniji tirani, dokler ni Ogrizek nekam zginil! Kaj ne, g. župnik? 2.) Kakor nikoli in nikjer tako tudi v Črešnicah kijučarja cerkveno zemljo ne obdelujeta; to je umenost; ampak le cerkveni vinograd, — farovško zemljo in take vinograde pa seveda župnik sam. Potem pa ta kolobocija spet sam pravi, da je veliko zemlje v travo spremenil, ker ni delavcev dobiti; a ti pa se ponujajo, pa ne za roboto, in tudi za plačilo ne „sitnežem“, ki težake preganajo kakor divjaki svoje sužnje! 3.) Ogrizek trdi, da je imel od škofije dne 5. julija 1907 (?) pravico les podirati in ga prodajati. Sam Bog ga naj razumi! Leta 1903 (!) pa je bila že uradna preiskava in ostra prepoved še nadalje prodajat. Ako je on res vsak krajcar za popravo del, zakaj pa se je potem hotel od same jeze zgristi, za poprave pa je vedno beračil ali pa se je iz cerkvene kase vzel?!! 4.) Naj si le župnik ob času deževja hlev poprejnjega soseda ogleda, ali še bolje na mokroto vleže, potem bo že čutil, in — naj veliko škodo popravi. 5.) Več ko sto let ni nobenemu duhovniku in faranu zid okrog cerkve napoti bil, le modri sebičnež je svojo posebno klobaso zahteval! Tedaj so stavitelji zida tako nespametni bili v primeri modrijana Franc Ogrizek?! Povsod je zid okoli in okoli ali pa celo nič. Poprej je bil prehod skozi zid dva metra širok, sedaj pa deset metrov. Je-li Ogrizek tako debeli ali Črešničani, da se poprej procesija ni mogla razvijati?! Zadnjo svečano nedeljo so ptuji, tudi Drameljčani, Ogrizekovo iznajdbo, zopet občudovali! Ni čudo, da so Ogrizekove pridige v Dramljah sedaj tudi v „Domovini“ in „Narodnem Listu“ tako pogosto popisane.

Sv. Križ pri Mariboru! Gospod urednik, prosim Vas za malo prostora v našem listu. Naznaniti Vam hočem, kako so naši kmetavci drugič častno pogoreli. Lani so bile prinas občinske volitve. Pomedli smo vse, kaj je bilo smetljivega, samo v dveh koth je ostalo še nekaj smeti; ki pa pridejo prihodnjič na smetišče. Zanje je bilo to preveč; iztuhtali so gospod župnik njih vodja nekaj, da bi jih rešili tega poraza. Kmetavci z veseljem ubogajo in so rekurnirali. Že pred dvema mesecoma je prišel rekurs nazaj in je bil zavržen; ali župan noče razpisati volitve za župana; baje se mu je županski stolec k telesu prirastel, zato budem mi napredni kmetje priskrbeli zdravnika za operacijo, da bode mu stolec rešil od telesa. Gospod župnik, Vam pa nič ni pomagala Vaša agitacija, čeravno ste skoro vsakemu kmetu listek poslali katere odbornike naj voli. Na listek zapisati seveda niste pozabili v II. razredi ime Anton Kocbek (župnik). Nič Vam ni pomagalo čeravno ste obljubovali, da boste v slučaju izvolitve za občinskega šriberja brezplačno. Prešmentani „pauri“, da ga nismo hoteli ubogati! Ali celo njegovi somišljeniki so rekle: fajmoštra pa ne nucamo poleg; so pač spoznali, koliko Vi radi zastoj storite. Tudi vi čvetorica Jakec, Lipek, Cepek, Hanzek se enkrat spomenetite in ne zanjemljite več od župnika modrosti; dovolj ste se zdaj prepričali, da vsakokrat zagrabitte prazno slamo ali pa žarečo tresko, da se opečete. Gospod župnik, spomenetite se enkrat tudi Vi, in razlagajte na prižnici raje božje besedo, kakor pa prekljinjate matere, katere so rodile ljudi ki znajo svobodno mislit, in se ne dadowresirati kakor lovski psi. Posiviljamo Vas tudi da se ravnote po besedah sv Pavla katere ste nam citirali raz prižnice: Vi ste tako rekoč delisci milosti božje. Ne bodite toraj delisci nemira in prepira. Kadar Vas bojo zopet nadlegovale kakšne skušnje blagovolite vprašati Josefa Satiera, župnika Vaših lastnosti kako so ga pognali križanski kostrunčki, ko je bil zasejal prepri med svojimi ovčicami. Poznato pa sem: Proč, proč se mi pobere, ti črni srakoper.

Več kmetov.

Sv. Jakob v Slov. gor. Naznanjam Ti, predragi „Štajerc“, da se Rabuzekov agent „Kapunov Anža“ v „Slov gospodarju“ zaradi zadnjega dopisa, s katerim smo mu prišli do živega, na nek poseben način spravičuje. — Ta

široko-ustnež napada v tem dopisu tudi Tebe, predragi „Štajerc“, seveda pa samo zato, da ne govorиш z njim tako lepo kakor nežne „jungferce“, da mu poveš resnico odkrito in brez svinkov. H. Kopitar, ali veš, kaj je list „Štajerc“ in kakšen pomen ima? List „Štajerc“ je prekoristen list nevednemu ljudstvu, kateri že ima lepo število narocnikov in ima nalogo, da zboljša bodočnost. H. Zapomni si to! Neumni čevljarkič zagovarja v dopisu tudi svojega „komadanta“ namreč našega kaplana Rabuzeka. Ta podrepnik si misli, da je ljudstvo res tak neumno, in ne pozna značaja tega fanta. — Obnašanje tega kaplančeta bilo nam je že takrat znano, ko se je še po Škalah potopal. — Znano je, da agentom ni ravno dosti verjeti. Čevljjar „Kapunov Anža“ njegovega mogočneža tudi hvali, da je svet za dobro stvar, a Jakobčani če tega nismo opazili. Mogoče zato, da je ustanovil nepotrebljivo „izobraževalno“ društvo? To društvo je res presneto dobra stvar, ker prijeva veselice in gledališke igre; kaj pa načadno sledi, je znana reč. H. Po društveni časopisih se pa napadajo in blatičo vsega spoštovanja vredne osebe. Res lepo društvo! Tukaj imamo tudi dokaz, kakor trdiš predragi „Štajerc“ tudi Ti, da na celem svetu ni lista, kateri bi na tak lažnjivi, hinavski, podli in surovi način pisal, kakor ravno klerikalne cuonje. — Čevljjar piše tudi, da vpoštuje vsakega duhovnika in kot veren kristjan si še želi na zadnjo uro duhovnika. Tudi mi si želimo na zadnjo uro namestnika božjega, a takšnega, kateri je res vreden, da to ime nosi. — Slabih in malovrednih duhovnikov pa ni nikdar ne budem spoštovali in takih tudi ne maramo. — O našem Rabuzeku še vemo tudi marsikatere „pinkantne afere“, katerih pa danes, zaradi pomanjkanja prostora ne moremo objaviti. — Če bude potrebno, pa se budem prihodnjič zmenili. Dokler budeš z palicami po nas udrihal, toliko časa bijemo mi s polenami neustrašeno nazaj! — H. Jaka, nučaj vendar pamet in poboljšaj se! Kadar budeš Ti pa začela tista sitna muha po glavi brneti, pa idi na „vrh“ in začni napinjati Tvoje „ogluhjene lajle“ mogoče Ti pridejo na pomoč ljubljanski črni krokari in tisti zeleni nežni ptiči, kateri stanujejo navano v lužah, in stem prirediš Tvojim podrepnikom in čistim devičicam, fini tamburaški „koncert“. Mogoče postaneš potem boljše, da ne budeš več vbogega organista po „žagredu“ pretepal. — Predragi „Štajerc“! Jaz vem, da Te že z mojim dopisom nadlegujem, pa nekaj bi še Ti vendar rad povedal. — Naš Rabuzek, bude moral namreč v kratkem „vandrati“; on se seveda tega dogodka se veseli, veselimo pa se mi zato bolj, ker vemo, da bude kakor si nam že tudi Ti predragi „Štajerc“ poročal, takšna muzika, da bude baje vse črez potoke skakalo. Rabuzek Ti naš, vstani pri naš, mi radi Te mamo, zato, v „Štajercu“ Te damo! —

Novice.

„Štajerc“ v državnem zboru. Dne 19. julija je imel ptujski poslanec Malik v državnem zboru večji govor, v katerem je razkrinal tudi hujskanje prvakov ter nesramno gonjo proti „Štajercu“. Vmešaval se je celo čas brežiški palček dr. Benkovič, ki jih je zato tudi prav pošteno po jeziku dobil. Glede „Štajerca“ je govoril poslanec Malik približno tako-le:

Malik: Hujskanje prvaških advokatov in duhovnikov se mora enkrat končati. Velik del slovenskega prebivalstva za h t e v a nemških šol, nemških uradnikov in sodnikov.

Dr. Benkovič: To je laž! Tega sami ne verjete.

Malik: To kar Vi trdite, je laž! Interpelacija glede „Štajerca“, ki jo je vložil poslanec Benkovič, je obrekovanje in ne zaslišano izzivanje prebivalstva!

Dr. Benkovič: To ni res, čitajte to interpelacijo.

Malik: Ali ste Vi dr. Benkovič?

Dr. Benkovič: Ja!

Malik: O to me zelo veseli. Z Vami budem imel še veliko opraviti. Ta interpelacija pomeni nizko o vod uštvo v oblasti.

Dr. Benkovič: Pomirite se v Vaših izrazih.

Malik: Ako se pravi v interpelaciji, da zlorablja „Štajerc“ tiskovno prostost pod patronanco oblasti, potem je to laž.

Dr. Benkovič: Vse je res!

Malik: Neresnično je, da zlorablja „Štajerc“ tiskovno prostost, neresnično, da stori to pod patronanco oblasti, da hujška! Res pa je, da je „Štajerc“ v slovenskem jeziku pisani časnik —

Dr. Benkovič: Sramota je za Nemce na Sp. Štajerskem.

Malik: „Štajerc“ izobražuje slovensko prebivalstvo —

Dr. Benkovič: Mi vemo, kaj je —

Malik: Držite svoj gobec! Vi nočete, da bizzornica izvedla, za kaj se gre. „Štajerc“ ima namen, da pojasni prebivalstvu delo hujškajočih advokatov in duhovnikov ter dobiček, ki ga ima slovensko ljudstvo od mirnega razmerja z Nemci". itd.

Tako se je obravnavalo prvič v državnem zboru o našem listu. Benkovič se je obnašal tako, kakor se obnašajo klerikalni hujškači po svojih shodih. Ali to pot jo je pač skupil. Pred vso zbornico je moral požreli očitanje laži in obrekovanja! Pečat laži nosijo vsi klerikalni poslanci na svojem čelu. To je uspeh Malikovega govora! Govorili pa bodoemo še naprej — izven in v zbornici!

Iz Spodnjega-Štajerskega.

Hofrat Ploj in okrajni zastop ptujski. V „lajbžurnalnu“ dr. Jurtele se je že dalje časa nadaljalo okrajni zastop ptujski. Zdaj je sedel tudi hofrat Ploj na Jurtelove limanice in sprožil v državni zbornici interpelacijo zaradi nadomestnih in glavnih volitev v okrajni zastop. Kaj je na stvari? Sedanji okrajni zastop je bil voljen do 27. julija t. l. Ko je Ploj torej interpeliral in še danes, ko pišemo te vrstice, je trajala še funkcijnska doba naprednega zastopa. Sicer pa je to vse stvar c. k. namestništva v Gradcu. Namestništvo ima napraviti volitve; načelnik g. Ornig žalibog še ni štajerski namestnik in torej res ne more ugrediti željami prvaških „kravalbruderjev“. Sicer pa se naj primejo Jurtela, Ploj e compagna bella za lastne nosove. Skoraj dve leti po končani funkcijnski dobi je pustil sklicati prejšnji prvaški okrajni zastop nove volitve, pri katerih je potem seveda pogorel. Takrat ni nobeden „interpeliral“. Kar se pa tice nadomestnih volitev, je to vse polnoma pravilno. Dokler ni izstopilo iz zastopa toli članov, da so bile posamezne skupine zastopa v občutni manjšini, toliko časa ni bilo vredno, vprorititi nadomestnih volitev. Ko pa je odšel Kaiser, umrla Leskovsche in Sellinschegg, je postalo to potrebno in volitve so se vrstile. Kaj je na tem nepravilnega? No, mi vemo, zakaj se gre tej prvaški gospodi. Jurtela, Zelenik in Brencič bi zopet radi prilezli v okrajni zastop, ki je nesel pod prvaško vlado posameznim gospodom tako lepe plodove. Brencič bi menda zopet rad dragi svoj les prodajal. Ali iz te moke ne bode kruha, to vam garantiramo! Ljudstvo pozna vaše težnje in namene in ljudstvo bode na dnevu volitev samo sodilo... Pomirite in ne vznemirajte se torej, gospod hofrat Ploj! Mi se ne bojimo volitev, ki bodo pravočasno prisle in pravočasno — pomedle prvaške odrešenike. Pa punktum!

„Narodni list“ je šel med jezuvite. Povedali smo zadnjč, da sedita Roblek in Ježovnik v klubu, ki je „krščansko-demokratičen.“ Vsak človek, ki je pošten in se razume vsaj malo na politiko, mora vedeti, da je ime „krščansko-demokratično“ istega pomena kakor „krščansko socialno“ ali po domače „klerikalno“. Glasilo celjskih dohtarjev pa zanika to resnico in psuje, kakor je to „Fihposova“ navada. „Narodni list“ piše namreč: „Ta skupina („Jugoslovenski klub“) stoji na stališču krščanstva in na ljudskem (demokratičnem) stališču.“ To je res jezuvitko! Ali je gospod Spindler postal res tako pobožen, da si uči politike pri sv. Liguoriju? Za klerikalce je vendar krščanstvo le firma; demokracija pa tudi ne more biti nikdar klerikalna. To vse je g. Spindler prejšne čase sam priznal. Ali zdaj hoče s par grdimi psovskami Ježovnik-Roblekovo i z dajstvo prikriti. Pa ne bo šlo, pane Spindler!

Nesrečne Haloze. Zdaj šele se pričenja pojasnjevati, kako velikansko škodo je napravila v naših Halozah „siba božja“, nesrečna toča. Škoda je zanesljivo nad dva in pol milijonov kron, kajti nobene kat. občine ni, ki bi ne bila prizadeta. Zgornje, srednje in spodnje Haloze, vse je uničeno. Nesrečni vinogradniki! 25 let že upajo na dobro trgovin v 25 let se jim ne posreči. Peronospera, mraz in toča vsako leto. Nevarnost je, da uniči nevihta vse nasade. Ako bi prišla prihodnjo leto zopet toča, bili bi ti nasadi, ki so stali toliko žrtev, popolnoma uničeni. Gre se torej zato, ali naj ostanejo Haloze krasna vinska pokrajina ali ne. In zato se neha zdaj vse strankarstvo in poslanci vseh strank imajo sveto dolžnost, prisiliti cesarsko vlado, da stori nekaj odločilnega. V ta namen so napravili okrajni zastop ptujski, mestna občina ptujska, občina Breg pri Ptaju, filialka kmetijske družbe, poljedelsko društvo in vinogradniška zadruga v Ptaju skupno prošnjo na vlado. Prepis te prošnje se je odpadol tudi poslancem i. s. g. hofratu Ploju, g. Maliku, g. Markhi, g. Peschke in g. Chiare. V prošnji se zahteva večjo, izdatno podporo za Halozane. To podporo naj se ne jemlje iz kakšnega na pol porabljenega „sklada“, temveč vlada naj določi naravnost večjo, škodi primereno sveto. Pri cenevitvi škode naj se nadalje pokliče strokovnjake v vinogradništvu. Doslej so cenili in delili podpore občinski predstojniki ali orožniki. Orožniki imajo pač s svojo službo dosti opraviti in tudi ne morejo biti strokovnjaki. Občinski predstojniki pa so lahko strankarski ali sebični. Kajti tega ni prezreti, da je marsikateri nepotrebni podporo dobil, marsikateri potreben pa skozi prste gledal. Na delo, torej za nesrečne Haloze!

All je res? Glasilo klerikalnega dr. Benkoviča, slaboznana „Posavaka straža“ piše v svoji 22. številki doslovno takole:

„Ne razumemo prav, komu pravzaprav koristi ta razcepjenost. Cui prodest? Strankam gotovo ne, posebno naši (klerikalni) ne, ker so poslanci druge s podne-štajerske stranke podali izjavos, kateri so polovico svojega liberalnega programa in celo njegove glavne točke sledli...“

Tako stoji torej stvar! Roblek in Ježovnik! Pred vso štajersko javnostjo vajmo vprašamo: ali je res, da sta sledila svoje napredno prepričanje? Ali je res, da sta lagala v volilnem boju, ko sta trdila, da sta napredna in ne klerikalna? Ven z barvo!

O okrajni posojilnici v Ormužu nam poroča več kmetov sledče: Že pred nekim časom smo se namenili, razjasniti ravnanje te posojilnice z našim imetjem. Njeno lastno premoženje znaša samo 20.000 krov; vkljub temu pa je nakupila tri hiše za ogromno sveto skoraj 100.000 krov; te hiše te vrednosti nikakor nimajo. In kaj mislite, kdo je posojilnici denar dal in ni vedel, da se bo z njim tako naredilo? To so bili vložniki, ki vendar imajo pravico zahtevati, da se njihovi težavno prihranjeni groši s popolno varnostjo nalagajo. Ali dajejo morebiti hiše, ki so se dosti preplačale in katerih vdrževanje visoko stane, kako varščino za vloge? In kakšen je dohodek teh od okrajne posojilnice s tako nerazumno naglostjo nakupljenih hiš? Vedno so se nieročajni gospodje hvalili, da so vsi prostori v najemani dani in zdaj se prikaže da hiše le malo čez 1½% nesejo. In to imenujejo „dobro“ in „varno“ glavnico izročenega jmena denarja. Nihče ni tako slaboumen, da bi mislil, da bodo udje načelstva le en krajcar pomanjkljaja povrnili, kajti ta mora po tem njihovem gospodarjenju nastopiti. Čemu pa bili dolžniki?! Ubogi dolžniki, kateri kot udje z vsem avojim že tako zadolženim premoženjem za kako pomanjkanje pri posojilnici jamčijo, so vrh tega primorani, visoke obresti, vstopnino, upravnino itd. plačevati. Mi bi torej vprašali: z kaj potrebuje okrajna posojilnica v Ormužu vse te hiše, ako nobena ni zadosti dobra ali lepa, da bi se v njo preselila? Ali je morda načelniku dr. Omulec toliko v korist, če ostane v hiši poleg njegove pisarne?

Nahujškani divjaki pred sodnijo. Poročali smo svoj čas, kako grdo je bila napadena požarna bramba iz Pobrežja pri Mariboru, ko je prišla dne 25. junija pri nekem požaru pomagati. Zdaj je prišla stvar pred sodnijo. Posest-

nikov sin Jos. Lorbek je bil obsojen na 1 tedna zapora, Konrad Černič in K. Potočnik pa na 48 ur. Žalibog, da se ne more prijeti tisoč hujškač v farških uredništva, ki povzroči tako divjanje.

Zopet prvaški poštenjak. Lebcelter Pokorn se je presehl iz Celja v Šoštanj. Manjkal je drobiža. Ker je bil bud „narodnjak“, oben se je do nekega advokata, ki mu je imel 24.000 krov iz „Južnoštajerske branilnice“ skrbel. Komaj je imel mož to sveto v roki, že je izginil brez sledu... Prvaki jokajo začeli, ali mož je pozabil na vso „narodnost“!

Župnik — krčmar. Fajmošter Pečnik je posjal sledče po znamen vzorcu sv. Liguorija skrpani popravek: V zmislu § 19. tisk. in zahteva podpisani, da sprejmete sledče popravek z ozirom na vaše poročilo „Župnik — krčmar“ štev. 28 Vašega lista z dne 14. julija t. 1. Ni res, da bi bili doživeli še kaj novega, saj je župnik Pečnik znal pridobiti lansko gostilniško koncesijo, res pa je, da so v te slovenjegarskem okraju imeli že pred njim župniki gostilniško koncesijo in jo še imel. 2. Ni res, da bi izvrševal jaz gostilniški ob župnijski hiši, res pa je, da izvršuje taisto meto v mežnariji. 3. Ni res, da bi jaz vedel v krčmi kako „fejt punco“ za kelnerico, res pa je, da je vedno, od začetka do danes, takrat mežnar za kelnerja, in res je, da ta istemu maga pri tem zdaj njegova sestra. 4. Sledni ni res, da bi se jaz kako mužal okoli svojih služabnic, res pa je, da nimam jaz nobeno svoje služabnice v krčmi in je tudi nikoli se nisem imel. Podgorje, dne 16. julija 1907. Fr. Petelin župnik.

Opomba. Popravek je zelo lep, ali vprašanje je, je-li tudi resničen? Počeval se bo, da dema s to zadevo še natančnejše, ko dobimo nova poročila. Že danes pa bodi pribito, da priznava župnik sam, da posejde že gostilniško koncesijo, kakor jo je vse dovalo že troje njegovih prednikov. Torej kar smo mi trdili, to je res. Župnik je res krčmar. Seveda, to vemo sami bomo tega „popravka“, da fajmošter ne pomaga v ne pometa hiše, temveč da ima zaveščene služabnike. Ali to ne spremeni ničesar na celi stvari. Kar se pa lepih kelneric tiče, okoli katere se župnik „muza“, si šepetajo ljudje še druge povestive v učesa. Ali naj te povestice enkrat razpismimo, gospod Pečnik? Brez šale pa bodi povedano našem mnenju in po nazorih, ki jih mora imeti vsak katoličan, se ne data z državili posel posvetnega krčmara in dušnega pastirja! Kdor tega ne razume, s tem se ne da govoriti!

Župnika Ilčiča od sv. Boštenga so objavili te dni iz Ptuja v Mariboru, kjer se našlo zdaj v zaporih okrožne sodnije. Seveda so množično lepo v kočiji peljali; ako bi kdo žemljio in kote ukral, peljali bi ga pa uklenjenega. Na stvar naj bode kakorkoli hoče, zdaj ni za Ilčiča drugega pričakovati nego sodba. Pri priliki naj omenimo, da je v sv. Boštengu zdaj nekaj neumnežov, ki se potegujejo za moštra in psujejo vsakega, ki ne veruje na Ilčičovo nedolžnost. Pač hudo, zelo hudo so po neumili farji vbogo ljudstvo. Taki zabiti teci jih bi pripeljali sami svojo lastno deco, da župnik z njo — zabava. Sramota!

Gonja proti g. okrajnemu glavarju I. Vistarini, katero je povzročil v prvi vrsti žalilski dr. Benkovič, je zdaj končana. G. Vistarini se je očitalo, da je več uradnega denca ukral in poneveril. Zdaj se je preiskava navedila, kjer so obdolženemu ni moglo ničesar dejati. Blamiran je pri tej stvari Benkovič in prav bi bilo, ko bi ga g. Vistarini pred sudom nijo poklical.

Otvoritev „Hl. Dreifaltigkeitsquelle“ v Štajerskih Trojicah Slov. Gor. se je zgodila 21. t. m. Štajerske je to lepa ljudska veselica. Nova slatina ledi v občini Zg. Žerjavce v Slov. Gor. v krami po krajini. G. Schützu gre pač velika hvala! Oboje sreče!

Po stoletju duhovnik, 30. t. m. bodo pravovali ptujski prvič g. J. Fleck 50 letni duhovniški jubilej. Knezoškof dr. Napotnik sam pride ob tej priliki v Ptuj. Gospod prvič Fleck je obče spoštovan kot pravi duhovnik.

teden letosnji ogled goveje živine se vrši vsak tistični tretjico: 3. septembra v Laškem; 4. septembra v Ljubljah; 6. septembra v Šmarju pri Jelšah; 8. septembra v Ptaju; 12. septembra v Slovenskem gradu; 14. septembra v Radgoni.

Iz Radgone se nam poroča: Dnes, dne 21. so pokopali tukaj najstarejšega duhovnika naške škofije, g. Franc Lorenčič. Pokojnik je bil 86 let star in je služboval kot župnik v nedelji do konca 80. let. Njegovi tovariši in njim, ki jih nesadovoljni, ker je povedal ljudem, da ni vse zlato kar se sveti. Kakor znano, pokazala svoj čas v gozdu pri Malinedelji, Mati Božja. Cela stvar je bila povzročena po neki na histeriji bolani deklisi. Zupnik je bil tudi ljudstvo razodel, ker ni hotel poslužiti. Potem je šel v penzijo in je živel s svojim bratom v Radgoni; tudi brat je bil duhovnik. Obadvata sta bila prava, resnična duhovnik in valedega tudi splošno spoštovana.

V Trbovljah so leta 1906. izkopali tamošnji 4,827 896 metriških centov premoga. V Šentjurku pa so ga izkopali 1,513 460 metriških centov! V briketni tovarni Daniels Lapa v Skočnici so delavci izdelalo 81.437 briketov v višini 80.622 krov! V revirno-uradnem sklopu Celje je bilo l. 2906 — 8,641.060 metriških centov premoga izkopanega v vrednosti 5,699.448 K, če se računa cent premoga na 50 vin. Delalo pa je 4356 moških rudarjev, 346 žensk in 147 mladinskih delavcev (14.—16. leta!).

Zastrupila se je v Framu 24 letna posestnica hči Johana Vesjak, kakor se govori, iz srede ljubezni. Strajk pri „posojilnic“ v Slov. Bistrici. Danes, ki so službeni pri zgradbi posojilnice v Slov. Bistrici, so pričeli 22. t. strajkati in zahtevati strajšanje delavnega časa.

Cerkveno roparico so zaprli 16. t. v Polici. Žena je okoli 50 let stara in mutasta. Nekdala je razne predmete v cerkvi. Ujeli so pred cerkevimi durmi.

Roparski napad. V Celju je napadel neznanec naševalca kruha pekovskega mojstra Achimera v Celju. Z velikim kamnom je hotel par fanta premagati, da bi mu vzel denar in. Končno so prišli ljudje in ga prepodili.

Iz Koroškega.

Klerikalci ubijajo! Prvaško-klerikalna vzgoja redno lepše plodove. Fanatični duhovniki tako in hujskajo, ljudstvo postaja vedno bolj ponjavljeno in žganje poviša še, kar je napravilo usklajanje. Kako naj bodo tudi učenci tistih duhovnikov na Koroškem, ki se vlačijo po lastni predaji po krémah s pijano druhal, ki zlomljajo cerkev, vero, vse, katerim ni ničesar do veta? „Učenci pastirja in tvoja čreda bo sveto pismo“, pravi sveto pismo. Kako naj so pastirji v duhovski obleki, takšne morajo ostati „ovčice“... Iz Klobasnice na Koroškem maja vest, ki označi prav očividno podivjanost klerikalcev. 14. t. m. sta pila v tamošnjem „Narodnem Domu“ dva približno 60 letnih moški žganje. Ko sta se napila strupene kapice, pričel je prepir zaradi zadnjih volitev; kajti teh mož je bil hnd klerikalec, drugi pa se je volelec. Posledica prepira je bil pretep; Grafenauerjev volilec je pri temu s palico tako dolgo po drugemu starčku udrihal, da je bil težko ranjen in je čez par dni umrl. Torej navadni uboj iz političnega sovraščaja! Klerikalni gostilničar pa je gledal pretepi, da bi skušal vse preprečiti, kar bi mu govorilne bilo težko. Ubiti Valentin Žergaj, po domnevi „Šader“ je bil oče 4 odrašenih otrok. Ubijalec Markus Lušnjig je malo kočar in ce 5 nepriskrbljenih otrok. Tudi ta je bil enkrat naštegnega mišljena. Ali pri zadnjih volitvah se je ustil zapeljati po politikujočih farjih, češ da je vera v nevarnosti in da bode „Grafenauerje pocenil“. Zdaj je postal ta možakar na našem letu ubijalec! V zaporu mu boda pač ljudi cenejši, — ali kaj porečejo k temu nepriskrbljeni otroci? Vsa ta slučaj je podučljiv; tudi dokazuje nam, da se podivjanost med konfiskimi črnimi tudi pred ubojem in umorom ne vstrasi! Zanimivo pa je tudi, da so delali klerikalci pri zgradbi „Narodnega doma“, ker ima tudi prvaško „izobraževalno društvo“ s sedežem, z rokami in nogami nato, da so do-

bili koncesijo, točiti žganje. Najprve podivja klerikalizem svoje pristaže z verskim hujskanjem, potem jih zastrupi z žganjem in končno napravi iz njih ubijalce ter morilce! Komu se še oči ne odprejo?

„Narodna šola“ v sv. Jakobu je torej hvala Bogu otvorjena. Zdaj šele dobimo poročila, kako so pokazali prvaški hujskaci ob prilikli otvoritve svojo „kranjsko“ izobrazbo. Pribito bodi to: kadar hočejo na Koroškem vprizoriti kakšni večji „dirindaj“, takrat si poklicajo par štatistov iz Kranjskega. Korošči še niso tako, „navdušeni“ od edino zveličavnih prvaških naukov, da bi dovolj glasno „živio“ vplili, kadar se prikaže kakšni dr. Brejc, dr. Müller, Podgorc ali Grafe-nauer. In zato privlečajo hujskaci po novi železnici tolpo kranjskih fantalinov, ki se rada zastonj želodce napolni... Prvi prizor pri otvoritvi „narodne šole“ v sv. Jakobu v Rožni dolini je bil ta, da se je raztrgal neko nemško zastavo. Na kolodvoru so psovali opijanjeni kranjski „gostje“ vsacega človeka, ki je nemško govoril, z besedami „deutsches Schwein“, „Hund“, „Kanaille“ itd. Od vsacega železničarja se je zahtevalo, da govori slovensko, če je to znal ali ne. Premiditi se mora: možje, ki stojijo v težavnih in nevarnih službi, se morajo pustiti opovati od fantalinov, ki so že ušeji mokri. Neki nahujskani fantalin je pritekel celo z dolgim odprtim nožem v kuhinjo kolo-dvorske restavracije in je hotel napasti gospo Götz. Nekaj odločnih mož je vbogo gospo komaj rešilo. Neki nesramni far je skočil ravno pred odhodom vlaka na nekoga slovenskega železničarja, ga udaril z vso močjo po obrazu in zbežal potem v voz. Tako so razširjevali ti kranjski hujskaci prvaško „kulturno“ na Koroškem. Gnusi se človeku to dirjanje, katerega voditelji so — duhovniki. Korošči, ne podajte se tej bandi!

Koroški kaplan in poslanec Walcher, ki je za nemške Korošce isto, kar je za slovenske Podgorc toži dunajski list „Arbeiter-Zeitung“, ker ga je ta imenovala „švindlerja“. Hm, hm, kdo neki ima prav?

V Velikovcu so izvolili županom g. Hans Pinteritsch ml., kot namestnika pa zopet gosp. Gratzhoferja. Čestitamo!

Veliki vojaški manevri na Koroškem. Te dni je došla v Celovec večja komisija, ki ima vse za velike manevre pripraviti. Popravljajo se ceste v okraju, kjer bodo vaje. Cesar bode stanoval v deželnem dvorcu v Celovcu, nadvojvoda Franc Ferdinand pa v Schreinerjevi vili v Št. Vidu na Glini. Tudi pride nadvojvoda Friderik in Leopold Salvator, ki bosta tudi v Celovcu stanovala. Prvič se udeleži teh vaj tudi prostovoljni avtomobilski oddelki. Nadalje pridejo vojni minister feldcajgmajster Schönaich, deželnobrambni minister fcm. Latscher, fcm. Parmann in drugi visoki oficirji.

Prijedelsko stanje v Velikovcu. Poroča se, da so napravili podjadi (Engerlinge) v velikovškem okraju veliko škodo. Ljudje pravijo, da ne bodo mogli pšenice rezati, ker so vse korenine odzrite. Travniki postajajo rujavi. Otava bode slabia; k sreči je bila mrva boljša.

Taverski tunel — izgotovljen. Taverski predor (Tauerntunnel) je bil torej 21. m. izgotovljen. Severni vhod tega velikanskega in velemembnega tunela se nahaja 1171 m čez morje okoli 4 km od postaje „Bad Gastein“; južni vhod pa je 1119 m čez morje v bližini Malnice na Koroškem. Predor je 8,26 m dolg in je delalo na njem čez 3000 delavcev.

Bele borovnice. V okolici Paterniona je opaziti letos veliko belih borovnic. Grmovje in perje je isti kot pri črnih. Praznovorni ljudje govorijo, da je zakopan zaklad, kjer se najde bele borovnice.

Večja nesreča se je prijetila 19. t. pri zgradbi taverskega tunela na Koroškem. Slab zrak je vplival na delavce, tako da so padli v omeljevico. Tripe so padli pri temu v vodo in so utonili.

Samomor. V Arijcu se je obesil hlapec Kristijan Galsterer.

Kamenje na vlak sta metalna v Rožu dva storilca. Vlak se je ostavil in storilca sta bila zasedovana ter so ju tudi dobili.

Ogenj. Preteklo nedeljo je gorelo v Vogličah. Pogorelo je poslopje s hlevi kmeta Trabe. Vse,

kar je bilo v hiši, je zgorelo. Komaj se je še živino rešilo. Požar je povzročila menda strela.

Po svetu.

6 otrok umorila. V vasi Tvis na Danskem je umorila neka kmetica 3 otroke svojega soseda, nadalje 3 svoje lastne otroke. Potem se je sama ustrelila. Bila je obupana, ker ji je kočar odpovedal stanovanje.

Nesreča na morju. Ob kalifornskem obrežju v Južni Ameriki sta trčila parnika „Columbia“ in „San Petro“. Prvi parnik se je takoj potopil in je utonilo nad 100 oseb.

Velika rudarska nesreča se je zgodila na Japonskem v rudniku Toga-Oka. Strupeni plini so se razstrelili, medtem ko je bilo v jami 471 rudarjev. Govori se, da so vsi mrtvi, ali natančnejših poročil še manjka.

Nevihta na Dunaju. 17. t. m. je divjala velikanska nevihta na Dunaju. Oblak se je odtrgal in voda je napravila neprecenljivo škodo. V Neuwaldeggu sta utonila neka žena in njena sin. Vse ceste so bile pod vodo in nevarnost je postajala v nekaterih ulicah velika. Več hiš se je podrlo, že dolgo ni bilo take nevihte na Dunaju.

Morski volk je napadel pri otoku Veglia mladenička, ki se je tam kopal, in ga potegnul v globičino.

Cudni testament. V Lyonu je umrl neki bogati kovač in zapustil svoje premoženje (2 milijona frankov) svoji ženi, to pa le pod pogojem, da se pusti žena — jezik odrezati...

Zopet draginja. 1. septembra naprej se podraži premog za 9 do 10 krov pri wagonu. Tudi jesih in moško perilo bode dražje. To je res že preveč, kar se uganja z bednim ljudstvom.

Gospodarske.

Dolga poraba dobrih plemenskih bikov. Da moramo dobrega plemenskega bika, ki je iz lepega in dobrega plemena in ki je za pleme dober, rabiti za plemenjenje kakor dolgo nam je to mogoče, to je pa za vsakega dobrega bikorejca samo po sebi umljivo. Vkljub temu se še vse premnogokrat zgodi, da bikorejci svoje bike prehitro podredijo in jih potem prodajo. To je deloma tudi vzrok, zakaj se živinoreja vkljub vsem sredstvom in podporam še ni povzgnila tako visoko kakor bi bilo želeti. Velika škoda pri tem, če prodamo bike hitro, tiči najbolj v tem, ker med onim kratkim časom, ko smo jih rabili za plemenjenje, nikakor ne moremo spoznati, ali so res dobrni za pleme ali ne. Če s plemenskim bikom dobro ravnamo, ga lepo krmimo in snažimo, potem črez dve do tri leta še ne postane pretežak in len za skakanje in tudi ne bud; pokazalo se je celo pri dobrih in vzorih živinorejah, da se lahko bik rabi za plemenjenje 6—9 let in še dalje. Pomisliti moramo pri tem tudi, da z dvema do tremi leti bik ni še niti popolnoma razvit. Takrat še le in pozneje pride pravzaprav v ono dobo, ko je za plemenjenje najbolj primeren in poraben. Če hočemo dobre plemenske bike dolgo rabiti, se moramo držati sledečih pravil: 1. Mlad bik naj se ne rabi prehitro za skakanje. Biki, ki skačejo prezgodaj in posebno če skačejo v mladosti prevečkrat, izgubijo lahko zelo hitro spolno moč in ne oplemenijo več. Nadalje je zelo razširjena slaba navada, ki pa dobre plemenske bike naravnost pokončuje, da puste bikorejci skakati dobrega bika večkrat zaporedoma, ali da dajo jedno kravo večkrat zaporedoma oplemeniti. Jeden dober skok zadostuje popolnoma; drugi ne koristi prav nič, ampak samo bika oslabi. 2. Ne krmimo bikov preveč na debelost. Glavna hrana za plemenske bike je seno i oves, ne pa kakor se to večkrat zgoditi močnati podmet in obloda. Po leti se lahko daje, če ne hodi bik na pašo, detelja zmešana s travo. (Mnogi priporočajo tudi, da se naj menjava poleti suha in zelena krma). Tudi se mora v tem času dajati včasi močna, redilna krma, posebno če ima bik dosti opravka in še ni popolnoma doraščen. Kakor pa ne smemo dajati premastne hrane, tako tudi ne preveč močne, n. pr. žitnega zdroba i. t. d. 3. Skrbeti moramo za to, da se bik redno giblje in da ne stoji samo v hlevu. Če ne more redno na pašo, potem se mu najda vsaj priliko, da se v pri-

mernem, visoko in močno ograjenem prostoru (kakem okolu ali pašniku) lahko izprehodi. Kjer to ni mogoče, naj se poskrbi za to, da se bik lahko izprehodi, naj ga torej hlapec kam pelje. Še boljše je, če se bik rabi za vprego, kar se tudi že marsikje godi. To ne dela prav nobenih težav in preglavice, ampak je celo zelo koristno. Važno pa je, da privadimo bike jarmu že tedaj, ko so še mladi. Po mnogih krajih za návada, da se morajo zadružni biki rabiti v vprego in da se pri ogledovanju živine posebno premirajo biki, ki so navajeni jarmu. Navadno je samo predsodek krije, da se biki ne povabijo za vprego. Če pridejo biki že z mladega na prosto, niso tako hudomušni in se kmalu si lahko privadijo jarmu. Tudi je za mnogega bikorejca velike važnosti, če ima bika, s katerim je včasih lahko kaj zapelje. Na Danskem se rabijo biki tudi za ježo in dobe premije za to. Tudi na deželnih šoli za planinsko gospodarstvo v Grabnerhofu pri Admontu se je uvedlo ježanje bikov in sicer z dobrim uspehom. Marsikteri kmet v tisti okolici rabi sedaj že tudi bika za ježo. Čim več se giblje bik na prostem, tem bolj in tem dalje se lahko rabi za oplemenjenje, dasi je mogoče že težek. V tem slučaju se ni treba bati, da bo bik pretežek, kakor se to večkrat godi. 4. Skrbeti se mora za to, da ostane bik krotek in da ne postane hud. Za to pa se mora z bikom pametno in previdno ravnati. Posebno škodljivo je v tem oziru, če bika dražimo in nagajamo. In ravno v tem oziru se dela toliko napak, da celo pri licenciranju živine se lahko večkrat opazi, da ljudje dražijo živino. Če je bik hud, so največkrat tega krivi ljudje. Tudi vpliva na bika zelo mnogo način, kako ga redimo in pa hlev. Če je hlev zelo temen in če stoji bik v njem neprehnoma leta in leta, potem je kar ves divji, če pride enkrat na prosto, ker ni vajen solučne svetlobe, ki mu naravnost jemlje pogled. Če ga potem še hlapci, suvajo in pretepajo, se nam pač ni čuditi, da postane bik, s katerim se tako ravna, lahko hud. 5. Pri ogledovanju in izbirjanju živine se mora gledati na to, da ne smemo soditi plemenske živine samo po njeni masti in mesu. Previdni živinorejci so že dolgo časa gledali na to, a ta misel mora prodreti tudi v širši kroge. A še premnogokrat se zgodi, da se pripeljejo na premiranje vse predebeli biki. Na mnogih razstavah se tudi premalo gleda na starost bikov, tako da dobijo večino premij mladi biki, starejši pa le malo ali prav nič. Edino pravilno načelo pa bi bilo, da dobi tisti bik največjo premijo, ki je že najbolj star in ki ima največ in najboljših potomcev.

Loterijske številke.

Gradec, dne 13. julija: 78, 76, 9, 32, 24.
Trst, dne 20. julija: 15, 58, 47, 78, 34.

Ker se čimdalje bolj draže vsa živila, je skoro dolžnost, opozarjati na živilo in pozivati, ki ga moremo pogrešati vsak dan, ki pa je ostalo vedno enako po ceni, na Kathreinerjevo Knippovo sladno kavo. Zrnata kava je takor znana tako škodljiva za naše žive in pri tem kar nič redilna, zdravstveno tako dragoceno slad in Kathreinerjevi kavi, na polovico zmesean z zrnato kavo, pa daje okuso in redilno kavino pijačo. Otrokom, ženskam, bolnikom in takim, ki okrejajo, bi se moral da dajati Kathreinerjeva Knippova sladna kava, ki ima priljubljen okus zrnate kave ter je obenem lahko prebavna in krvotvorna. Pripravila naj se tako, kakor je povedano na zadnji strani izvirne zavojev, pri nakupovanju pa naj se jemlje le ti in varstveno znamko župnika Knippa in z imenom Kathreiner. Resničen priznanek, okus in zdravje priporočajo rabe Kathreinerjeve Knippove sladne kave v vsakem gospodinjstvu.

Pozor!

Vse od drugih prodaj šivalnih strojev pod imenom »Singer« ponujani stroji narejeni so po enemu naših starejših zistemov, ki zaostaja daleč za našemu sistemu družinskih strojev in to v sestavi, trpežnosti kakor trajanju

Singer Co. delniška družba za šivalne stroje
Ptuj, glavni trg štev. 1.

Pozor

Postrežba natančna in urna.

Pozor

485

= Najnižje cene.

Vsaki dan sveže:
Povojene klobase
Povojene šunke
Braunschweiger klobase
Safalade in vsake vrste družega povojenega blaga

Pozor

pri Joh. Luttenberger-ju
mesar in prekajvalec v Ptiju.

Pozor

Postrežba natančna in urna.

Pozor

Postrežba natančna in urna.

Na prodaj

Konjederski ali šuberski posebni (Abdekeri) kateri nosi na leto 3.000 K. Več pove Smidlechner Abdecker Csakathura Ogersko. 451

Trgovski učenec

iz poštene hiše, zdrav in krepak, nemškega in slovenskega jezika zmočen se takoj po ugodnih pogojih sprejme pri Frut Hitlergergu trgovina mesanim blagom v Labudu (L-453 vamindu) Korosko.

Oženjen vinčar

zastopen delaven clovec s treni ali štirimi pomočnimi delavi se sprejme v sredi ali koncem oktobra v dobre vinčerji. Več se izve pri gosp. Pack trgovcu na Zbelovem (Plankenstein) pri Poljanah.

457

2 zmožna mizarska pomočnika

za stavbniški posebni se sprejmeta v trajno službo pri Viktor Kodella v Ptiju [zraven nove mestne hiše]

3 zmožna mizarska pomočnika

za stavbniški posebni se sprejmeta v trajno službo pri Viktor Kodella v Ptiju [zraven nove mestne hiše]

3 do 4 col običajno javorjove štule

3 do 4 col običajno, lepo zblago. Ponudbe sprejete v ništvo »Stajera«.

čresnjeve štule

2. 3 do 4 col običajno

javorjove štule

3 do 4 col običajno, lepo zblago. Ponudbe sprejete v ništvo »Stajera«.

Oštaria z mesanjimi hlevi, nekaj zemlje znotraj vagona (Bruckengewag), klin vlike železniške postaje v njem. Ostaria ima prav za žganje in se ga pridobi leta okoli 4500 liter, prav ćer 220 hektol. menjajte mi itd. Več se izve v upravnosti »Stajera«.

458

Kupčinska prilika

lepo zidana z opako kraljico s 5 sobari, kje, klin vlike železniške postaje v njem. Ostaria ima prav za žganje in se ga pridobi leta okoli 4500 liter, prav ćer 220 hektol. menjajte mi itd. Več se izve v upravnosti »Stajera«.

459

Postestvo

z izdanom, z opoko kraljico in gospodarskim poslopjem v okrajne ceste Poljanah Konjice in 10 minut od dvorišča posebno sposobno pensionistaje na prodaj. Več se izve v upravnosti »Stajera«.

477

Kupčinska prilika

Malo posestvo (1/2 oral) tik velike ceste sposobno za zidališče posebno krémaški ali trgovinski obrt. Stara hiša in hlevi so še v doberem stanju in je cena za vse 850 gold. Plačilski pogoji prav ugodni. Več pove upravnosti »Stajera«.

478

Na prodaj

Začutinske police pudeline, posoda za olje [Oelständter] različno blago in 100 litrov držoči kotel za žganje zatari, vse prav po ceni. Več se izve pri lastniku Alojzu Miru, Ptuj Färbergasse 3.

480

Nova zidana hiša

s 3 sobami 2 kuhinjam, gospodarsko poslopje z 3 svinske hlevi 2 dervarnice, klet itd., 2 oralna zemlje tik hrama, se proda po nizki ceni. Posestvo je 20 minut od Maribora (Fraunstdenst. gorne Počehrej st. 252) kjer se tudi več izve.

474

Kovaški pomagač

se takoj sprejme pri mojstru A. Kleenwalder Schmelzhitze Klagenfurt (Na Spi pri Celovcu na Koroškem). Potni denar poverjen.

442

Ženjen vinčar

pri vinogradništvu zmožen in priden najde službo pri Maksu Straschillu na 426 Bregu pri Puju.

450

Harmonika na rečni

Praktična novost! Krasna gozdna

471

Ta instrument se na vrah hišah, stangah, drevesih

sah itd. pridriži in daje upor

so v akordi že pri upravljanju velik vitez. Harmonika

(Windspiel) so 28 cm dolgi

in stane komad

samo K 3 - SAMO

Razpoložila se po postojanju Erzgebirgs

Musikverlag Versandhaus

Hans Komrad v Mostu (Brno)

Nr. 876 na Češkem.

Zahajte velik lasten

cenik z nad 3000 slik

brezplačno in poštno

prodaja.

451

Lepo posestvo

v Slavoniji, blizu dveh imenitnih toplic, 25

oralov v enem, 5 oral vinograda, drugo

lepa klet, vinska posoda, preša, zidana

hlevem i. t. d. 10 minut od kolodvora in pošte

oddaljena se prodaja pod ugodnimi pogoji.

Pognila daje resnim kupcem Anton Vogrinic

Sirač Slavonija.

452

Rane

vse vrst naj se varu-
je skrbno pred vsako nečistostjo,
ki velj te postane lahko najmanjša rana nevarna in ve-
la 40 let sem se rabi omekajočo Pragersko domačo
sredstvo kot zanesljivo obvezno sredstvo. Ista varuje rane,
kampla vnetje in bolečine, vpliva hitro in pospešuje
splošno zdravljenje.

razposilja se vsak dan
na doz. 70 vin., 1/4 50 vin. po pošti
vsi napaj-plačilci 3 K 16 vin. se posilje
na doz. za 7 K pa 10 doz. in to na
vse avstro-ogrskie štacije.

Vsi dela zavirkov imajo postavno varstveno
znamko.

Glavni depot:

B. FRAGNER, c. k. dvorni lferant.

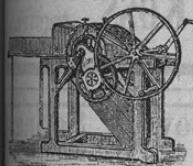
Apoteka zum schwarzen Adler.

Praha Kleinesite, Ecke der Nerudagasse No. 203.

Skladišče v apotekah Austro-Ogrske.

Tovarna za poljedelske stroje

Proscha v Celovcu

priporoča
izboljšane
vitale (Göpel)
mlatilnice

z najnovejšimi te-
čaji (lagerji), lahko
tekoče. Dalje stroje

z rezanicami delati, trijerje in mline za šrot.

po postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo voznine
Proša se tudi na obroke, ceniki se posiljajo poštne
prosto in zaston.

Zaloga v Mariboru v Vikringhof ulici

393

Hans Wouk

trgovina z mešanim blagom,
vinom in žganjem

v Poličanh

prodaja p. t. občinstvu svojo bogato zalogo
novega špecerijskega blaga, kakor fine parne
vinberle, cibete, kave, masti, jedilno olje,
tekoče itd. kakor tudi zalogo manufakturnega
blaga, štofi, druki, platno itd.

Nakupuje
jaje, jajca, maslo in poljske pridelke.

Nakup in prodaja

na pristna naturna vina en gros in dobro
pravo žganje en gros in en detail.

Zahtevajte

da se Vam posilje ilustrirani cenik z nad 1000 slikami.
Vsi se Vam posilje ilustrirani cenik z nad 1000 slikami.
Vsi se Vam posilje ilustrirani cenik z nad 1000 slikami.

Garancija več let
Vsako ne bremznačno blago sa vzemo
pri polni sveti nazaj.

Nr. 365 Srebrna dam-
ska remenitvar gold. 3:50

Nr. 322 Srebrna remenitvar
za gospode gold. 3:50

Nr. 337 Srebrna anker 15 kamenjev
gold. 5, dvojni
mantel gold. 6:50

Nr. 341 Srebrna anker dvojni mantel
15 kamenjev, po
sobno močna gold. 7:9:50

Anton Kiffmann
največja zaloge ur srebrnega in zlatega
blaga. Ekspert v vse dežele.

Marburg P. I., Štajersko.

Prtiči (Plahte)

za poštje iz domačega platna se dobivajo samo
v ta novi veliki trgovini

Johana Koss v Celju
po gld. 1:30

V ptujskem mestnem sopar- nem kopališču

se dobijo odsihmal kopele s hlaponom po sleden-
čih jako znižanih cenah. Vsak navaden dan ob
1. uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik
ob 1/2. uri predpopoldan za 60 vin. (30 kraj-
carjev.)

Vodstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer
Badeanstalt).

Jos. Kasimir, Ptuj

trgovina s špecerijo, materialom, barvnim
blagom, skladisčem pive bratov Reininghaus.

Priporočam:

Dobri sir, najboljši salame, kisle vode,
malinov sok, najboljša žgana kava!

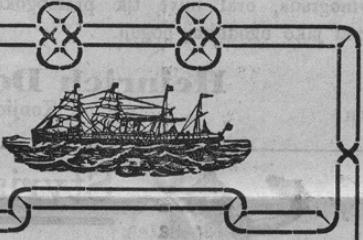
Redilni prašek za konje,

svinje, redilno apno!

Karbolinej, ter olinjate barve, lak, čepice!

Peljim le dobro blago po najnižjih cenah in zagotovljam
vedno realno dobro postrežbo; Omenim še, da se nahaja moja tr-
govina le v lastni hiši, kjer je bila prej glavna tebačna tra-
fika!

120

V Ameriko!

Najstarejša tvrdka za špediranje
potnikov

ZWILCHENBART

BASEL (Švica) Centralbahnhofplatz
st. 9

sprejme potnike za linijo čez Pariz-Havre po najnižjih cenah; — vožnja
na morju le 6 do 7 dni; odhod parobrodov redno vsako soboto. — Za večjo
gotovost, da se potniki vkrcajo, spremlja
jih eden uradnikov po Havre. — Go-
vorji in piše v vseh jezikih.

Kdor hoče potovati, naj se pismeno
obrne zanesljivo na nas, in sprejel bode
brezplačno in takoj pojasnila.

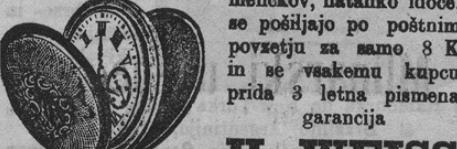
478

Namesto

18 kron samo 8 kron

Krasne Anker Rem. ure za go-
spode iz Gloria srebra

Namesto
18 K samo 8 K

tovarna za ure Dunaj Sechshaus/S

H. WEISS

Domača pijača

narejena z „Mostin“ da izvrstno pijačo in je
je najboljše nadomestilo za pristni sadni most
„Mostin“ je sestavina naravnih substanc
in valedi tega neškodljiv ter vpliva ta pijača
na človeka oživljajoče in pospešuje prehavo.
300 l. te pijače narejene z „Mostin“ stane 4
gld. 80 kr. „Mostin“ se dobri pri Janezu
Posch, špecerijska trgovina, Maribor, Koroška
ulica 20.

Oblastveno varovano!

Vsake ponarejanje kazivo!

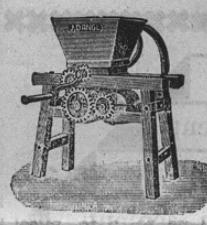
Edino pristen je
Thierryjev balsam
z zeleno varstveno znamko z nuno-
majhini ali 8 dvojnih steklenic
ali velika specijalna steklenica s pa-
tentnim zaklopkom K 5.

Thierryjevo kontioličko mazilo
za vse še za stare rane, vnetje,
potiskobe itd. 2 lončka K 3:60. Posilja
se samo po povzetju ali denar naprej.
Te do domači zdravili sta kot naj-
boljši splošnznani in staroslavni.
Naslovna naj se na
lekarnarja A. Thierry v Pregradi
Zaloga po skorih vseh lekarnah. Knjiž-
ice s tisočicnah zahvalnih pism za-
stonj in poštne proste.

Fabrika za poljedelske in vinogradniške mašine Josef Dangls Wtw. Gleisdorf

priporoča najnovejše „Göpel“, mlatiške stroje, mašine za rezanje
krme, šrot-miline, za rezanje repe, „Maisrebler“, tribure, pumpe
za gnojnicico, brana za mah (Moos-
egge), konjske mrvene grabje, ročne grabje, vile za mrvo, kose
za travo in žitje, najnovejše sadne
mline s kamnitimi valjki in za-
cinari „Vorbrecheri“, hidra-
tične prese (z original Oberdruck-
Diff-Hebelpresswerke Patent Duch-
seher (z največjim uspehom), ki
se dobija le pri meni,

Angleški „Gussstahlmesser“.

Rezervni deli. Prodaja mašin tudi na čas in ga-
rancijo.

Ceniki zastonj in franko. 222

Svarilo!

Kakor ima vse, kar je dobro,
svoje posnemovalce, tako skuša
v novejšem času tudi neka nesolidna konkurenca porabiti
za se renomē staroznanih Rogaških mineralnih vod
(lastnina štajerske dežele). Omenimo torej, da sta
le „Tempelquelle“ in „Styria Quelle“ pravi rogaški
kislvi vodi. Pazi vedno na našo znanko, ki ima poleg
tbeh imen štajerski deželni žreb (panter) in na zamašku
Rohitscher.

Wenzel Schramm

izdelovatelj glasbenih instrumentov (Musik-Instrumente), sodnjski
zaprisezen zvedene v Celju, Grazerstrasse 14.

Najboljši in najcenejši nakup vsako-
vrstnih godbenih instrumentov.
Najcenejše italijanske strune (glas ob-
stajajoči in čiste na kvinte);
Gosle za štajerje od 5 K 60 v naprej;
Gitarje po K 7:10 naprej;
Citre za koncert od 15 K naprej;
Fine izdelane gosle od 15 K naprej;
Najcenejše gosle za koncert kakor tudi
stare italijanske instrumente se zmira-
dobjijo pri meni. Loke od 1 K 20 napr.
skatke za gosle od 5 K naprej. Dunaj-
ske harmonike na dvojni glas z 19—

21 tipkami 6 basami od 26 K naprej. Flügelhorn in trompete od
28 K naprej. Prave franceske loke do najnižjega izdelovanja.
Strune za otre s zdrog itd. so zmiraj v zalogi. Postrežba natan-
čna in urna in se tudi popravljanje vsakovrstnih instrumentov
prevzame.

VSakovrstni otročji gode, instrumenti in ustne harmonike

Nadviničar

z večimi pomožnimi delavci, za veliko viničarijo
na Stermci blizu Ljutomeru, kateri ima nadz-
rovati 2 druga viničarja in delavce se sprejme
pri graščini Dornava, pošta Možgance pri Ptaju.
Potrebuje se tamkaj tudi več navadnih
viničarjev.

494

Kranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. poš-
tno-hranilničem
uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
egersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovovanje s
strankami ob de-
lavnih od
8-12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posre-
vanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Nova velika trgovina

se je pričela v Celju na kolodvor-
skem prostoru na voglu hiše
hotela Stadt Wien od
Johann-a KOSS-a

Velika zaloge vsakovrstnega
modnega in perilnega blaga za
ženske, štofi in cajgi za
moške obleke, amerikan-
skih in tudi drugih svile-
nih robov, zelo močno belo
platno za perilo in prtiče, srajce,
kravate, ženskega druka (od
fiberja) vozičkov za otroke
od 6 gl. naprej in vsakovrst-
nega drugega blaga po zelo
nizki ceni. Postrežba zelo so-
lidna.

Za obilni obisk se priporoča.

Johann KOSS, trgovec

Ravnateljstvo.

455 Vinogradno posestvo

na okrajni cesti, 30 minut od Celja v najlepšem
okraju v vinčerjo, stalam kletjo in prešo se takoj
po nizki ceni proda. Več se izve pri lastniku

R. Tabor, Celje, gospodska ulica 5.

Cement

Portland-cement

in

Roman-cement

prodaja

F. C. Schwab

v Ptiju

glavni trg

(Hauptplatz)

Malo posestvo

z novo hišo z 4. sobami, klet, hlev, pol orala
vinograda, oral njive tik premogokopa proda
pod jako ugodnimi pogoji.

Heinrich Dobnik

Zreče pri Konjicah.

Styria-

bicikelni

Novi modeli 1907.

Cena za gotov denar:

Styria-bicikelni močni (Strassenrad) po K 140
160 Styria-bicikelni, najfinješi (Strassenrad)
po K 180K200 Styria-bicikelni (Halbrenn-
Herrenrad und Strassenrenner mit Patent-Styria-
Doppelglockenlager po K 280

Ze rabljene, toda še prav dobre bicikelne prodajava po
80, 100 K. Na obroki (rate) po ugodni pogoj predajava samo
z a n e s l i j i v i m kupcem in proti dvanajstmesec-
nemu poplačilu in sicer samo nova kolesa. Na
zahtevanje vsakomur, ki misli bicikel kupiti, pošije cenik
zastonj. Styria-bicikelni so dandanašnji najimenitevši
fabrikati. Največja tovarna na Avstrijskem izdeluje te
bicikelne kakor tudi posamezne dele.

V zalogi imava tudi vse posamezne dele bicikel-
nov in tudi Reithoferejeve zračne cevi (Luft-
schläuche und Laufmäntel).

Brata Slawitsch, zastopnika za okraje
Ptuj, Ormož in Rogatac.

Naročila naj se pošljijo zastopnikoma, ker fabrike posameznih
koles ne razpelašja in ne proda.

Hamburg-Amerika-Linie.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptiju
zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je
nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj raz-
žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in
spahati i. t. d.

58

Najhitrejša vo-
inja po morju
5 dni, 7 ur,
38 minut. Red-
nadirektanzve-
za z brzo- in
poštanimi par-
niki, ki imajo
dvojnate vijke,

in Hamburka do New-Yorka; dalje v Kanado,

• Brazilijo, Argentinije, Afrike.

Natančnejša pojasnila daje Generalna agentura
za Štajersko Gradec, IV., Annenstrasse 10,
„Osterr. Hof.“

Zahtevajte brezplačno

in franko moj veliki ilustrirani cenik s
3000 slikami o niklastih, srebrnih in zlato-
vratih, kakor po vskovrstnih strelkah v
zlatinih, godbenih instrum. robi in sli-
ki in usnj. po pravito-tovarniški cen.

Niklasta remont-ura

Sistemi Roskopf-patent

Sivčarska originalna sistem Roskopf

patent-ura

Registrirana "Aader-Roskopf" niklasta

anker-remont-ura

Srebrna rem.-ura "Gloria" deb

Ura kukavice K 8-50, budilnik 2-90, kuhična ura K 8-50

"Schwarzwälder" ura K 280

Za vsako uro 3 letna pismeno jamstvo. Nenehno rizico
menjava ali pa se denar vrne.

Prva tovarna za ure Hanns Konrad
v Mestu (Brüx) št. 876 (Češko).